

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Jeg skal ikke i øvrigt gå i enkeltheder med de mange forskellige anlæg, som planen rummer, men blot nævne, at publikumsfaciliteterne gerne skulle bringe museet up to date i henseende til, hvad et moderne publikum kan forvente af landets største museum. Og endelig vil jeg pege på det betydningsfulde element som udgøres af planerne for en gennemgribende nyopstilling af museets samlinger både i København og i Brede, en proces, som med små midler har været i gang i enkelte afsnit af Prinsens Palais i nogle år, men som der nu sættes skub i over hele linien. Men i øvrigt tillader jeg mig at henvise til lovforslagets bemærkninger, hvor de enkelte arbejder er nærmere omtalt.

Forbedring af publikumsbetjeningen vil finde sted på en lang række områder. Opgaven er at udføre de hidtidige funktioner endnu bedre og at udvikle nye attraktive anvendelsesmuligheder for museets rigdomme. Demonstrationer, arbejdende værksteder, kurser, koncerter, film og teater, som har relation til museets fagområder, må blive en del af museets virksomhed.

Vi er vist alle enige om, at vi har et nationalmuseum, hvis samlinger er ret enestående. Det er der mange mennesker som allerede har stor glæde af i dag. Men vi kan udnytte det helt anderledes, hvis vi moderniserer det og tager ny teknologi i anvendelse. Det giver os mulighed for at anskueliggøre samlingerne på en helt ny måde og kommunikere en strøm af kvalitetsprodukter ud til skoler, organisationer og andre, som vil kunne få direkte del i den viden, der i dag er samlet i museet. Man vil således opbygge en database, der gøres tilgængelig for publikum i kombination med interaktiv video. Der etableres et lokalnet til distribution af information, og på længere sigt skal nettet kunne kobles til et landsdækkende bredbåndsnet, således at brugere over hele landet vil kunne trække på tekst-, billed- og filmbestanden i nationalmuseets database.

Det er klart, at denne meget omfattende moderniseringsproces, hvoraf jeg her har nævnt nogle vigtige led, både af økonomiske og af praktiske årsager må strækkes over en længere årrække. Det må understreges, at nationalmuseet ikke lukker, medens processen står på; man vil i så vidt omfang som overhovedet muligt sørge for, at museet fungerer videre, og man vil i takt med, at de

enkelte dele af planen realiseres, inddrage disse i museets løbende virksomhed.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje folketinges velvillige og hurtige behandling.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Hermed fremsætter jeg for folketinget:

Forslag til lov om frikommuner.

(Lovforslag nr. L 90).

Lovforslaget er et led i videreførelsen af frikommunearbejdet, der blev indledt i foråret med udpegningen af de 22 frikommuner og 5 friamtskommuner, og som folketinget tilvejebragte det indledende lovgivningsmæssige grundlag for ved gennemførelsen af frikommuneloven af maj 1985.

Det foreliggende lovforslag indeholder hjemmel til at inddrage en række nye kommunale opgaveområder under frikommunearbejdet. Samtidig er bestemmelserne i den gældende frikommunelov indarbejdet i lovforslaget. Af dets 40 paragraffer indeholder de 29 nye hjemmeler til, at de pågældende ministre kan godkende frikommuneforsøg. Det vil rent praktisk sige, at omkring 60 forsøgsprojekter, der er indsendt af frikommunerne, og som er den konkrete baggrund for de nye bestemmelser, kan fremmes til godkendelse, såfremt folketinget vedtager lovforslaget.

De nye forsøgshjemmeler spænder over indbyrdes meget forskelligartede områder, som det ikke er muligt at karakterisere under ét. De fleste drejer sig om, at nogle bestemte kriterier for tildeling af kommunale ydelser og kommunal service bliver ændret. For andre bestemmelsers vedkommende er der tale om, at en beslutningsproces ønskes forenklet, eller at kompetence ønskes flyttet fra en statsmyndighed til en frikommune. En tredje gruppe af hjemmeler vedrører kommunalfuldmagten, altså spørgsmålet om, hvilke formål kommunerne lovligt kan bruge penge til.

Jeg tillader mig i øvrigt at henvise til lovforslagets bemærkninger til de enkelte bestemmelser, hvor det forsøgstema, der danner grundlag for dem, er nærmere omtalt.

Jeg vil gerne pege på tre mere principielle forhold i forbindelse med lovforslaget. Det første er, at vi i regeringen er enige om at fastholde den meget åbne linje i frikommunearbejdet; og det betyder, at der er medtaget

[Indenrigsministeren]

bestemmelser på lovforslaget, som giver mulighed for forsøg, hvis perspektiver muligvis ikke finder udelt tilslutning fra folketingets side. Jeg tænker her f.eks. på hjemmelen til at godkende forsøg med ændrede eller udvidede butikstider, hvor en debat i tinget i foråret pegede i retning af, at et flertal ikke ønsker ændringer i den gældende butikstidslov. Jeg tænker også på nogle af de bestemmelser, der er foreslået under miljøministerens område, hvorefter kompetence forsøgsvis kan overføres fra fredningsnævn til amtsråd, og jeg kan også fra mit eget område nævne bestemmelsen i § 17, der giver mulighed for en anden organisationsform på tandplejeområdet, end jeg for mit vedkommende finder hensigtsmæssigt.

Jeg vil meget gerne stærkt understrege betydningen af, at vi fra regeringens og folketingets side stiller os imødekommende også over for frikommuneforsøg, hvis indhold vi måske ser skeptisk på. Det er i overensstemmelse med ideen i frikommunearbejdet, at det er frikommunerne, der selv fastlægger forsøgenes konkrete indhold på baggrund af de lokale krav og synspunkter. Det må så ved forsøgets afslutning vise sig, om der er politisk tilslutning i folketinget til at lade forsøgsresultatet danne grundlag for ændringer i lovgivningen.

Dernæst vil jeg gerne fremhæve, at det er afgørende for frikommunearbejdet, at der ikke bliver mulighed for at overføre flere midler fra staten til kommunerne, end den gældende lovgivning giver hjemmel til. Det forklarer det loft, der er lagt ind i § 30 om en ændret anvendelse af refusionsbeløb i henhold til bistandsloven, og den samme økonomiske afgrænsning omkring frikommunearbejdet vil blive brugt i fremtidige forsøg, hvor frikommunerne måtte ønske at afprøve mere rationelle måder at anvende statsrefusioner på. Det er i øvrigt ikke meningen med frikommuneforsøg, at de skal medføre en udvidelse af de offentlige udgifter.

Endelig vil jeg gerne oplyse, at vi i regeringen fortsat er opmærksom på spørgsmålet omkring en evaluering af frikommuneforsøgene. Det er udgangspunktet, at de enkelte frikommuner og det enkelte ministerium selv er ansvarlige for at tilrettelægge evalueringen. Indenrigsministeriet lægger imidlertid vægt på at give frikommunerne et rimeligt grundlag for dette arbejde, og derfor er der i

samarbejde med socialministeriet og Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF) nu ved at blive fremstillet en vejledning til kommunerne i, hvordan de kan løse problemerne omkring evalueringen.

Frikommunearbejdet er en løbende proces, der utvivlsomt vil give anledning til, at der i forsøgsperioden frem til udgangen af 1989 vil blive fremsat flere lovforslag for folketinget. Jeg vil ikke udelukke, at der vil komme lovforslag allerede til foråret, idet nye forslag allerede er under behandling i ministerierne og kommunerne.

Jeg agter i øvrigt inden sommerferien at give folketinget en samlet redegørelse for frikommunearbejdets hidtidige forløb.

Jeg skal hermed anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg tillader mig hermed for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om oprettelse af et etisk råd og regulering af visse biomedicinske forsøg.
(Lovforslag nr. L 91).

Det er en meget væsentlig lovgivning, vi med dette forslag går i gang med.

Vi havde her i tinget i april i år en stor debat om de mange etiske spørgsmål, som udviklingen inden for de biologisk-medicinske videnskaber stiller os over for. Debatten viste, at alle tingets partier ser på disse spørgsmål med megen alvor – om end der er delte meninger partierne imellem om, hvordan vi kommer videre og sikrer, at udviklingen sker under hensyntagen til begrænsninger, som samfundet forventer respekteret. I virkeligheden var det epokegørende, at denne debat rejstes i folketinget. Det er vigtigt, at vi hermed præciserer, at politik ikke kun er dagen og vejen, men at det også er en stillingtagen til væsentlige menneskelige og etiske problemstillinger for os alle. Derfor har den folkelige debat om dette emne været værdifuld.

Jeg fremhævede dengang, at jeg mener, at tiden nu er kommet til at skride til lovgivning, og i min redegørelse trak jeg nogle principper frem, som jeg mente måtte ligge til grund for et lovforslag. Det forslag, der nu foreligger, er en udmøntning af disse principper.